

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III
Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

SCLOVENE

Ček, račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Tri okrožnice

Velikonočni čas leta 1937 nam je prinesel tri slovesne dokumente krščanske vere in prepričanja v eni najbolj kritičnih dob našega kulturnega sveta: okrožnici papeža Pija XI. o komunizmu in o nemškem nacionalizmu ter okrožnico v tolažbo katoličanom v Mehiki, ki že več ko eno desetletje s tolikim junaštvom prenašajo najhujše preganjanje.

Okrožnica proti boljševizmu, ki ga sedanji poglavar katoliške Cerkve razgalja v drugič, se obrača proti popolnemu in odkritemu brezboštvu. Dokazuje, da človeške družbe ni mogoče urediti na podlagi ateizma, ki obenem s stvariteljskim Duhom taji vso duhovnost, ves duhovni svet in vsako, na brezspojnih, minljivosti časa in različnosti prostora ter narodov, kakor tudi gospodarskih procesov, odtegnjenih temeljih zgrajeno moralo, ki ne veže samo posameznika, ampak tudi vse in vsako družbo. Komunizem, ki vsako duhovno dogajanje izvaja iz gmote in njenih izprememb, ne more ustanoviti človeškega občestva, ki bi zadovoljilo razen snovnih potreb tudi duševne in duhovne potrebe človeka in njegove moralne zahteve in težnje, ki se s časom in materialnimi razmerami ne menjajo, ker so iz večnosti in v večnost težijo. Na podlagi »moralne«, ki se obenem s časom, klimo, načinom gospodarskega proizvajanja in razdelitve gmohtnih dobrin ter drugimi snovnimi procesi menja, kakor da je samo nekaj »odsvite« materialnih izprememb, ni mogoče zgraditi nobene trajne družbe in mora brezbožni, ker antiduhovni boljševizem dosledno vesti v anarhijo, če se ne vrne k duhovnim podlagam človekove in družbene eksistence ter namena, ki je nad vsako materijo in nad vsakim njenim dogajanjem. Za tiste pa, ki nečejo ali pa v veliki večini slučajev zaradi vabljenih gesel komunizma, ki mu je lahko izrabljati bedni položaj od sodobnega velekapitalizma izrabljane množice, ne morejo jasno videti, kam bi človeštvo končno privedel, velja papežev opomin, naj vsaj premislijo vse zle posledice, ki jih je ta socialni sistem po svojem dvajsetletnem obstoju rodil tam, kjer ima na poti svojega ureničnega najsilnejšega točka odpora, to je v Rusiji, v kateri, kakor nam je pred kratkim zopet avtentično povedal odlični angleški socialist, živi delavec najslabše na vsem svetu, če izvajamo edini Kitaj, v Rusiji torej, kjer celo francoski komunist Gide ni zapazil niti sledu kakšne državljanske svobode in kjer je celo kmet, ta stebel narodove neodvisnosti, še hujši suženj, nego je bil pod carističnim režimom. Najmočnejša nota papežev antikomunistične okrožnice pa je v poudarku, ki zadene državni buržuazne Evrope, da nehoti sami podpirajo ta družbo razdirajoči nauk, ker menijo, da bodo s prilagodevanjem in laskanjem onim, ki so jih doslej izkoriščali in jih še, kolikor je morejo, rešili svoj položaj v družbi. Opomin papeža je silen in ni vzbudil samo splošne pozornosti, ampak bo imel brez dvoma tudi svoj moralni vpliv predvsem v pozitivnem smislu, da bo začela Evropa resno in temeljito delati na potrebni socialni reformi od kapitalizma do dna razmajane družbe, če ni državnikov in politikov že zastupil ves zdravi razum in instinkt življenja.

Ni manj pomembna ni okrožnica Pija XI. o nemškem nacionalizmu. Saj vemo, da ta nacionalizem, ki so ga nasprotniki krstili fašizem, danes resno in z močjo zelo nalezljivo propagande zlasti med mladino, ki je globoko razočarana nad lažnjivimi obljubami marksizma, konkurira komunizmu, katerega se je danes prijala prava epidemija psihoza strahu pred fašizmom, tako da že katoličane vabi v svoje vrste proti »skupnemu sovražniku«. Katoličani seveda gledamo oba ta pokreta z enakim globokim skepticizmom in ju enako zavračamo, kolikor nasprotujeta temeljnim resnicam in etičnim podlagam krščanstva. Papež pravi v svoji antinacionalistični encikliki z vprav monumentalnimi besedami, da je »Bog dal človeštvu svoje moralne zapovedi, ki so neodvisne od časa in prostora, od rase in kraja. Kakor božje solnce obseva brez razlike ves človeški rod, tako njegov zakon ne pozna ne predpravice ne izjem. Vladajoči in vladani, močni in slabi, bogati in revni so enako odvisni od njegove postave. Zato je največje krivoverstvo, govoriti o nacionalnem Bogu, o nacionalni religiji in nacionalni etiki.« Heretizija je tudi tajiti vrednost stare zaveze, češ da je le izraz judovskega duha, ker to ni res. Pač je stara zaveza nastala med Judi, ker se je v njihovi bogati, ostri in globoki duševnosti razodela resnica na posebno jasn način, ki je segel tik do vrhov popolne religiozne resnice, toda se je dopolnila po novi zavezi v razodetju Sinu božjega samega, zaradi česar se mora gledati samo v zvezi z Njim, ki ga je judovsko sveto pismo predoznanjalo ter je bilo zato seveda tudi nepopolno v toliko, v kolikor je bilo prilagojeno pojmovanju in nra-vu tega svojevrstnega naroda. Raztegniti tako zvane zahtevke krvi in rase na dokumente božjega razodetja, ki je namenjeno vsem narodom brez razlike — dopolnjuje njihove narodne razlike med seboj v enoto krščanske miselnosti, v kolikor so pozitivne, dočim se obrača zoper vsako zlo in nepopolnost, naj se nahaja med tem ali onim narodom — se pravi naravnost kleti Boga, ga ponižati in delati proti Njemu. Isto velja za Cerkev, ki vse narode združuje v božji resnici, potrjuje vse, kar je v njih naravno dobrega in dobro ustvarjajočega, medtem, ko se bori zoper vsako zlo, ki se skriva pod navidez nacionalnimi krepostmi moči in sile ter nasilja, delujočega zoper duha, Cerkev nikakor ne taji velike vrednote krvi, telesa, naroda, domovine in naravnih nacionalnih dobrin, ne taji naravne morale in nujnosti narodne diferenciacije v padlem stvarstvu, temveč je v zgodovini vedno dokazovala, kako veliko pomoč in oporo nujno vsakemu narodnemu posvetnemu vladstvu, ker mu kaže njegov naraven cilj in pomen v končno odrešenje človeka in človeštva, če deluje v soglasju z nadnaravno krščansko vero in Cerkvijo. Odločno pa se Cerkev mora obračati in obrača proti

Nadaljevanje uvodnika na 2. strani!

Papež o obnovi Mehike

Duhovščina - Katoliška akcija - Socialno delo - Mladina

V razdobju 14 dni je izšla sedaj že tretja papeževa okrožnica, ki je posvečena katoliški Cerkvi v Mehiki. Okrožnica z dne 14. marca, torej na pasijonsko nedeljo je izšla okrožnica o položaju katoliške Cerkve v Nemčiji. Dne 19. marca, na praznik Sv. Jožefa, ki je patron katoliške Cerkve, je izšla okrožnica o komunizmu. Sedanja okrožnica nosi datum velikonočne nedelje ter kaže očitno s tem označiti upanje sv. očeta, da Cerkev v Mehiki vstaja k novemu življenju.

Sedanja okrožnica je razdeljena v več poglavij. V prvem govori sv. oče o poslanstvu duhovščine ter o neobhodni potrebi, da bodo duhovniki ektrno vzgojeni za njihov sveti poklic. V drugem poglavju našteva sv. oče socialni delokrog katoliške cerkve, kjer naj dobro in smoteno vzgojeni katoliški laiki pomagajo pri razširjanju in utrditvi vere ter pri velikem socialnem delu, ki pripada katoliški Cerkvij. V tretjem poglavju govori sv. oče prav pristrčno o mehiškanski mladini ter navaja načela, po katerih jo je treba vzgajati, da se bo izognila nevarnosti, ki jo obdajajo in da bo v bodočnosti nositeljica velikega duhovnega in socialnega preporoda.

Poslanstvo duhovščine

V prvem poglavju se sveti oče najprej zahvaljuje mehiškanskim škofom in mehiškanski duhovščini, da so v hudih časih vztrajali, da so bili zmogni junaških žrtv, samo da bi mogli v najtežavnejših okoliščinah opravljati svojo dušnopastirsko službo med narodom, ki ga je zadela šiba verskega preganjanja. Sedanje težave in sedanje trpljenje pa so nade, da bo bodočnost, ki bo iz tolikih žrtv zrastle, boljša za blagor mehiškega naroda. Ker je torej trpljenje Mehike pokazalo, da je bil ravno duhovniški stan na mestu, je to migljaj božje previdnosti, da naj škofoje v bodočnosti polagajo največjo važnost na vzgojo duhovščine, ki naj postane v svojem življenju svetniška, po svoji umski izobrazbi pa na najvišji višini. Sv. oče daje potem škofom navodila, kako naj na osnovi svoje prejšnje okrožnice »Ad Catholici Sacerdotii«, kjer je v podrobnejši obrazložitvi svoje želje o vzgoji dobre in izobražene duhovščine, ki je v sodobnem svetu neobhodno potrebna, da bo Cerkev mogla opravljati na vseh področjih svoje neminljivo božje poslanstvo.

Sodelovanje vernikov v Katoliški akciji

Ker pa duhovnik v svojem poklicnem delu ne more storiti vsega, v kar je katoliška Cerkev v sodobnem svetu poklicana, da opravi — ker sam osebno na mnoga področja javnega delovanja sploh ne more in po predpisih cerkvenega prava tudi ne sme prehajati — je za versko obnovo Mehike, kakor sploh vsake druge dežele, neobhodno potrebno sodelovanje dobrih laikov, ki bodo prevzeli nase velik delokrog socialnega udejstvovanja, ki ga želi katoliška Cerkev opraviti. Sv. oče pravi, da je način sodelovanja katoliških laikov že točno obrazložil v svojih okrožnicah o katoliški akciji, predvsem pa v okrožnici »Ubi Arcano Dei« in opozarja škofo in duhovnike, naj ta navodila še enkrat prečitajo in jih skrbno preštudirajo in se po njih ravnaajo. Načela Katoliške akcije so jasna, so preprosta in imajo namen pravilno usmerjati versko navdušenje duhovščine in vernikov. Seveda se naj škofoje pri vzgoji duhovnikov, kakor tudi duhovniki pri izbiri laičnih sodelavcev ne ozirajo toliko na njihovo število, kakor na njihovo sposobnost in na njihove duševne vrline. Saj je od prvih začetkov, po zgledu ustanovitelja samega, Cerkev nastala, se razširjala, rasla in končno ves svet objela le s maloštevilnimi sodelavci, ki so v apostolstvo njenih naukov položili vse svoje žrtve in tako znali usmerjati vest ljudskih množic. Ravno tako, kot pri duhovnikih je treba tudi pri sodelavcih Katoliške akcije imeti pred očmi,

da jim je treba najprej dati vzorno duhovno vzgojo in trdno notranje življenje, kajti apostolska gorečnost izhaja iz teh osnov in na ta način bodo oni usposobljeni, da najprej sami sebe obvarujejo pred nevarnostmi krivih potov, od katerih hočejo pozneje odvajati druge.

Socialne naloge Katoliške cerkve

V drugem poglavju govori sv. oče o socialnih ustanovah katoliške Cerkve, to pa s posebnim ozirom na mehiške razmere ter je treba njegove besede vzeti kot očelovski migljaj, da se morajo mehiškanski duhovniki in katoliški laiki posvetiti reševanju perečih socialnih nalog — dolžnosti, ki se je do sedaj niso v polni meri zavedali — ako hočejo v bodočnosti svojo deželo obvarovati pred tako strašnimi preizkušnjami, ki so jih zadnja leta doleteli. Vzgoja dobre duhovščine in poštenovalnih katoliških laikov mora imeti gotov namen. Ta namen pa je, da se obnovi ves mehiškanski narod v luči vere in da se uveljavijo osnovni zakoni katoliške vere, ki so zakon ljubezni in zakon pravice. Katoliška akcija, ki ima nalogo vzgojiti ljudi, ki bodo sposobni, da se bodo brigali tudi za socialne potrebe naroda, in to po smernicah, ki smo jih dali v prejšnjih okrožnicah, seveda ne more iti tako daleč, da bi prevzela odgovornosti v čisto tehničnih, denarnih in gospodarskih vprašanjih, ki ležijo izven njenega pravega območja in tudi izven njenega končnega cilja. Poseben položaj Mehike pa nalaga tudi na tem polju obširne naloge, ki pa morajo imeti, če tudi posvečene kmetskemu vprašanju, vprašanju delitve veleposesti, vprašanju industrijskega in kmetijskega delavstva, vedno za cilj, da v prvi vrsti branijo, odnosno dosežejo duhovno dobrobit ljudstva.

Nato sv. oče v podrobnostih našteva socialna vprašanja, za katere se morajo duhovniki, kakor katoliški laiki ektrno pobrigati, da bodo čim hitreje in čim bolj uspešno rešena. Semkaj spada agrarno vprašanje, nadalje nujnost, da se ogromna veleposestva zmanjšajo in leženo neobhodna potreba, da se izboljšajo pogoji za človeka vredno življenje delavstva in njihovih družin. Razume ee, da morajo tudi tukaj stati neokrnjeni osnovni principi, kot je recimo lastninska pravica, a tudi tukaj se je treba spomniti, da splošni blagor čestokrat nalaga potrebo, da se tudi takšne pravice zmanjšajo, ker tako zahteva socialna pravica. Katoliški duhovniki in laiki morajo, pri vsem spoštovanju, ki ga morajo izkazovali dostojanstvu človeške osebnosti, biti neustrašljivi borci za to, da se nepravilni in človeka nevredni življenjski pogoji, kjer obstojajo, odstranijo. Razume se, da ta dolžnost ne opravičuje nikakega nasilja in da ne dovoljuje hitrih in nasilnih sprememb, ki imajo navadno še hujše posledice za socialno življenje ljudstva, kot je bilo prej.

S posebnim poudarkom nalaga sv. oče Mehikancem dolžnost, da pomagajo ubogemu delavstvu, ki zaradi svojega socialnega pomanjkanja in zato, ker njegove pravice niso zaščitene, z lahkoto postaja plen protikrščanske propagande, ki obljublja razne gospodarske ugodnosti, ali jih dejansko odjaja samo proč od Boga in proč od Cerkve, gospodarskih ugodnosti pa jim ne daje.

Delavca morate ljubiti, pravi sv. oče, toda ljubiti ga morate dejansko in ga morate podpirati materialno in duhovno. Materialno na ta način, da mu stojite ob strani povsod, kadar išče svoje socialne pravice in da si izboljša svoj življenjski položaj, duhovno pa na ta način, da ga notranje krepite, da se ne bo vdal v svojemu boju za kruh izključno le blagovnemu poželjenju in tako otopel za Boga. Sv. oče nadalje priporoča skrb katoliške Mehike položaj podeželskega kmetijskega delavstva, ki v prvi vrsti zahteva takojšnjega izboljšanja. Semkaj spadajo tako imenovani Indijanci,

to so milijoni in milijoni duš, ki so bile po Kristusu odrešene, po njem vam v dušno pastirstvo dane in o katerih boste vi nekega dne dajali podrobnosti odgovor. So to milijoni in milijoni ljudi, ki živijo v strašni bedi, ki nimajo niti najnujnejšega, da bi pokrili svoje potrebe, da ne govorimo o potrebah, ki jih zahteva dostojanstvo človeške osebe. Naučite se krščanske ljubezni in pustite, da vam preide v meso in kri, vcepite to ljubezen duhovnikom in katoliškim laikom, pustite, da se v vas razvije in vas vse razvzame, da boste tako sposobni, da odpomagate tem revežem.

Potem, ko je sv. oče s tolikim poudarkom naložil Mehikancem delo na socialnem polju in jim v podrobnostih naštel področja, kjer morajo začeti z vso vmeno delovati, jih opozarja v naslednjem odstavku na študiranje mladine, v katero sv. oče stavlja vse svoje nade, da se bodo v Mehiki kdaj razmere zboljšale.

Obramba nedolžnih otrok

V tretjem poglavju govori sv. oče o obrambi mladine, ki jo imenuje nedolžno. Na tem polju ležita na vesti mehiških katoličanov dve veliki dolžnosti. Prva je negativna in obstoji v tem, da si morajo na vse načine prizadevati, da mladino odvajajo od brezverskih duše razrušujočih sol, druga pa je pozitivna in obstoji v tem, da je treba poskrbeti, da bo mladina dobila pravi verski poduk. Je to, tako nadaljuje papež, osnovni in glavni problem, ki stoji pred mehiškansko cerkvijo, problem, ki mu je treba posvetiti vso apostolsko pozornost. Duhovniki in katoliški laiki morajo, sv. oče to podčrtava, morajo ohraniti za Boga in za Cerkev to mladino, ker bo iz nje vzrasla nova Mehika. Sv. oče pristavlja, da mu je ravno mladina najbližje njegovemu očelovskemu srcu in da mu njena bodočnost povzroča tudi največje skrbi. V Mehiki je mladina izpostavljena nevarnostim brezverskega in nemoralnega tiska, protiverski propagandi, kar vse vplaga v njeno nedolžno srastrup, ki polagoma umori dušo ter jo privede do odkritega odpada od Kristusa. Zopet ponavlja sv. oče, da je tudi v boju za mladino za njeno krepit in čistost Katoliška akcija tista, katere delo, ako se bo pravilno izvajalo, najbolj uspešno, da se mladina obvaruje pred zavodništvom in da se ohrani Kristusu.

Splošna dušnopastirska navodila

Na koncu okrožnice poudarja sv. oče nekatera načela za javno udejstvovanje Cerkve, odnosno duhovništva in Katoliške akcije, kajti krščansko življenje ni izključno samo notranja stvar duše, ampak se mora razvijati tudi na zunaj z otipljivimi sredstvi vnanjega življenja. Katoliška Cerkev je družba živih ljudi in potrebuje za naraven razvoj svojega življenja tudi zakonito svobodo v svojem delovanju. Njeni verniki pa imajo pravico, da v civilni družbi (državi) najdejo vse možnosti, da živijo v soglasnosti z zapovedmi svoje vesti. Iz tega sledi, da se katoliški državljani v trenutku, kadar jim odrekajo najosnovnejše svobosčine verskega udejstvovanja, ne morejo ukloniti in to mirno nase sprejeti, odnosno svojim pravicam se odreči. Njihov klic po teh osnovnih svobosčinah naj nikdar ne umre, ali bo glas, naj bo po okoliščinah včasih zmernejši, včasih glasnejši, toda umolkni nikdar ne sme.

Sveti oče ponavlja na koncu nekaj osnovnih načel iz katoliške moralke o sredstvih, ki se naj jih duhovščina in katoliški laiki poslužujejo pri izvrševanju svojih dolžnosti, »da bodo doprinesli k blagostanju naroda in države, posebno pa za ohranitev medsebojne slege med državljani in med posameznimi socialnimi stano vi ter da bodo sodelovali z ysemi iniciativami, ki niso v nasprotju s katoliškim naukom in s predpisi krščanske morale.

Italijanski zunanji minister grof Ciano na italijanskem vojaškem pokopališču v Belgradu. — Dr. Stojadinovič z grofom Ciano in vojnim ministrom na zemskem letališču pred odhodom italijanskega državnika.

Snežni grob devetih smučarjev

Ahačič Adalbert

Kostanjevec Ladislav

Lombard Vinko

Mladič Jožef

Ovsenek Miro

Plajbes Rudolf

Plajbes Viljem

Stegnar Kristijan

Šarabon Vinko

Tržič, 30. marca.

O velikonočnih praznikih so se ustavljali Tržičani veliko pred glavnimi vrati župnijske cerkve, kjer visijo v posebnem okviru mrljiški listi s seznanji, kdo izmed faranov je v dobi dveh stoletij umrl v posameznih dneh. In kar nekam čudna usodna zveza je to, da je prav ta teden visel na cerkvenih vratih največji seznam umrlih, 30. marca 1811. je v velikem tržičkem požaru umrlo 73 ljudi. In komaj je v ponedeljek minila popoldanska cerkvena pobožnost, je že gasilska sirena na stolpu cerkve sv. Andreja oznanila nesrečo, ki je Tržičani niti po obsegu niti po okoliščinah ne bi mogli pričakovati. Devet mladih fantov je zasul snežni plaz, devet mladih fantov je našlo svoj grob v objemu narave, v kateri so iskali razvedrila, zabave, veselja in zdravja po napornem tedenskem delu v tovarnah.

Razpisano smučarsko tekmovanje

Tržiška podružnica Slov. planinskega društva je razpisala za ponedeljek opoldne tekmovanje v smuku in zanj razpisala prehodno darilo. Tekma naj bi se vršila na severni strani Storžice in sicer bi bil start v višini okrog 1600 metrov. Pobočje na tem delu je zelo strmo in ravno radi tega so Tržičani izbrali ta kraj za tekmovanje. Nad tem pobočjem pa se nadaljujejo ravno tako strma korita, po katerih drve sedaj spomladaj hude lavine. Nevarnost lavin je bila včeraj tem večja, ker je na tem mestu še precej starega in zmrznjenega snega, na katerega je prav hudo naletaval novi sneg. Ta sneg je na stari zmrznjeni podlagi spodrsaval ter so na ta način nastajale večje in manjše lavine.

Izhušeni ljudje odsvetujejo — zaman

Tržiški fantje so se novega snega, ki je padel od sobote na nedeljo, vzradostili. Minula je letošnja zima, ne da bi mogli zadostiti svojemu hrepenjenju po smuku. Med tednom so vsi računali še na stari sneg, zlasti pa so bili za tekmo navdušeni mladi smučarji. Izkušeni ljudje, ki so opozarjali na verjetnost plazov, so tekmo odsvetovali, vendar pa je bilo težko, da skoro nemogoče prepričati navdušene smučarje, ki so hoteli na vsak način izrabiti zadnjo priliko za smuko, ki jih je pa v ponedeljek še s posebnim čarom vabila v se. Trdno odločeni, da gredo na smuko, so tudi šli, čeprav jim je predsednik Slovenskega planinskega društva v Tržiču dejal, da društvo ne more prevzeti za njihovo varnost nobene odgovornosti. Pri tem so se pojavili tudi domačini, stari poznavalci terenov, ki so delno odsvetovali za tekmo določeni teren in predlagali neki drugi ki leži v bližini in na katerem se ni bilo nikdar opaziti plazov, posebno pa ne takih, ki bi bili za človeka prenevarni.

Pohod v smrt

Tako se je 25 tekmovalcev zbralo in krenilo h koči pod Storžičem. Svarila, ki so jih dobivali od vseh strani, jim je zopet ovrgel glas nekoga lovskega čuvaja, ki je sicer trdil, da so na prvotni progi plazovi, da jih pa v sosesčini, kamor so že tekmovalci sami nameravali premestiti tekmovalno progo ni. Tako je obveljalo slednje in so se vsi tekmovalci odločili za novo progo. Vodstvo tekmovalcev, ki ga je vodil osebno predsednik podružnice SPD, je zopet opozorilo vse tekmovalce na nevarnost in na to, da nobene odgovornosti ne more prevzeti. Vodstvo tekmovalcev je storilo celo to, da je vse tekmovalce izpod 18 let enostavno črtalo iz konkurence. Vso skupino sta vodila dva izkušena smučarja in tekmovalca. Primožič Avgust in Kostanjevec Ladislav. Prav veseli s pesmijo in vriskom so jo fantje mahali navzgor, prav zato, ker je bil sneg sam prišil in je sijalo sonce, dan, kakoršnega tržiški smučarji v letošnji zimi še niso imeli. Zaradi izredno visokega novega snega pa se je vsa skupina polagoma začela trgati in cepiti ter so nekateri delno na srečo, delno v nesrečo zaostajali. Tako je prva skupina osmih, ki je šla spredaj že okrog poldne prišla v bližino mesta, kjer naj bi bil start za tekmo. Tu je posegla med nje usoda.

Smrtni plaz

Ta prva skupina, v kateri je bil tudi Avgust Primožič, je bila že nekaj sto metrov pred drugo. Primožič in njegov tovariš pa sta se še od teh odcepila in se povzpela na pečino »Na nagelnovih peceh«, ki so nekoliko južneje od eteze, ki vodi od vrha Storžice do Skarjeve peči in od tod k planinski koči pod Storžičem.

Cim bližje je vsa skupina prihajala cilju, tem bolj se je nevolja lotevala nekaterih, ki so bili ali utrujeni, ali pa se jih je lotila naka tesnoba in jim je korak postajal počasnejši. Med temi so se oglašili tudi nekateri, ki so dejali, da je nevarnost res taka, kakor so jo opisovali ljudje in domačini, ki

× »Nagelnove čeri, raz katere je plaz potegnil Avgusta Primožiča. Puščica kaže smer plazov.

izbornu poznajo vse terene tam okrog. Ustavili so se in pozvali tudi vodečo skupino, naj odneha in se z njimi vred vrne domov. Sporazumeli se niso, čeprav so se skoro prepirali. Obveljalo je, da ostanejo in izvedejo tekmovalce, kakor je bilo dogovorjeno pri planinski koči pod Storžičem.

Prva skupina je pravkar prekorčila žleb, ki se nahaja pod »Nagelnovimi čerami« in po njihovi stopinjah so šli tudi skoro vsi ostali. Bili so še kake tričetrt ure oddaljeni od mesta starta. Komaj so se odmaknili od žlebu, že so začeli piš, ki se je v nekaj sekundah spremenil v hrup. Grmada sivega pršila se je sesula od vzhodne strani Skarjevega roba. Še preden so se fantje mogli zavedati nevarnosti, ki se jim je približala, že se je zakadilo tudi okrog njih. Silna množina snega je posnela prvo skupino, v kateri je bilo devet ljudi ter jih zavila medse. S prav enako naglico jih je plaz odnesel dalje. Le enega, Avgusta Primožiča, je plaz vrgel med veje bližnjega drevesa, kjer je tudi običaj ves do vrata zakopan v sneg. Trenutek nato pa se je začel ta prvi plaz, ki je odnesel s seboj že osem ljudi, ustavljati. Toda narava je prekrizala račune in zadnje upanje Primožiča, ki je visel med vejami. Ta hip je že pridrvel spet nov plaz, ki je potegnil Primožiča in vseh osem v sneg zakopanih tovarišev v smrt. Prav tisti čas, ko se je udrl plaz in prihrumel nad te pečine, je Miro Ovsenek prečkal žleb, da bi prišel k prvi skupini. Njegovi tovariši, ki so bili nižje pod njim, so se videli, kako ga je plaz obsul in ga potegnil s seboj. Še hip, pa so se tudi vsi ostali znašli pod plazom.

Strašna vest

Ta strašni prizor pa sta opazovala tudi dva njihova tovariša, ki sta toliko zaostala, da ju plaz ni več dosegel. Pohitela sta nazaj na kraj, kjer so bili zbrani organizatorji tekmovalcev na cilju. Za te je bila ta vest strašna in nova. Videli so sicer plaz, čuli so piš, vendar pa jim to ni vzbudilo nobenega suma. Ker so poznali kraj, in mnogokrat čuli plazove, se jim tudi ta poslednji ni zdel nič sumljiv. Groza pa se jim je prišla, ko jim je Valjavec Jože prišel povedati, kaj se je zgodilo. Organizatorji so takoj pohiteli k plazju, dočim so poslali smučarja Kramarja Roka v dolino v Lom, da obvesti gasilce in tržiške reševalce.

Prva reševanja

Ko so vsi ti prišli do plazju, so že videli posamezne tekmovalce, ki so se kopali in kupov snega. Sreča v nesreči je bila, da jih je oplazil stranski del snežnega plazju in jih potegnil le nekaj metrov navzdol. Samopomoč ni bila za vse tekmovalce enako možna, ker so bili nekateri ob času, ko je pridrvel plaz, na bolj, drugi na manj eksponiranih mestih. Tisti, ki so bili na zunanjih straneh plazja, so se kaj kmalu sami prerili na vrh snega in iz njega. Vse prestrašeni so se s praskami in lažjimi poškodbami vlekli iz snega. Kakor hitro se je kateri rešil, se je takoj oziral po tovariših ter skušal, kolikor je pač mogel, pomagati. Tudi člani družbe, ki je prišla od koč na kraj nesreče, so takoj stopili v akcijo in naglo odkopavali zakopance. Kdor je bil mogel pomagati, je delal z nadčloveškimi naporji. Združenim silam se je posrečilo, da so izvlekli iz snega 11 ponesrečencev, ki k sreči niso imeli večjih poškodb.

Po kratkem presledku, ko se je lavina ustavila in ko so se tisti, ki so se mogli, izkopali iz snega in ko so potem začeli odkopavati, so zagledali preostali, kako molči iz snega v spodnjem delu lavine človeška roka. Takoj so se lotili odkopavanja okrog roke in prav previdno so odkopali veliko luknjo, na katere dnu je ležalo truplo Mirka Ovseneka, mladega modelirja v tovarni »Peko«. Ko so ga reševali potegnili izpod snega, je bil fant še gorak in kazal še prav neznatne znake življenja. Reševalci so takoj poskusili z umetnim dihanjem. Kljub vsem naporom pa se jim ni posrečilo spraviti fanta k življenju, ker je bil Ovsenek potolčen po obeh straneh obraza in ob ušesih ter je bilo očividno, da ni postal toliko žrtev snežnega pritiska (sneg je bil suh!), kakor sile, s katero je aneg zagnal Ovseneka čez pečino. Fant je zletel čez drevo, kajti na drevesu so našli njegovo štartno številko. Tuž-

nih obrazov so njegovi tovariši pobrali njegovo truplo in ga prenesli v kočjo pod Storžičem.

Druga žrtve

Takoj ko so odpravili truplo Mirka Ovseneka v kočjo, kamor so odšli tudi vsi ranjeni rešenci, so ostali nadaljevali z reševanjem. Cim bolj so se bližali proti »Nagelnovim peceh«, tem višji je postajal sneg, vendar so kmalu naleteli na novo truplo. Izkopali so ga in spoznali v njem Janeza Plajbesa, ki ni kazal nobenih znakov življenja več. Ležal je že skoro dve uri pod snegom. Tudi tega so prenesli v kočjo. Reševalci so bili neutrudni in so iskali še druge. Vedeli so, da je vsaka minuta dragocena in za življenje ponesrečencev usodna. Toda, žal, brez potrebnih priprav za reševanje, so morali odnehati in se vrniti v kočjo.

Alarm v dolino

Smučar Rok Kramar, ki je takoj odhitel v dolino, je najprej prinesel žalostno vest v Zgornji Lom. Tamkajšnji gasilski poveljnik je takoj pozval vse gasilce iz Loma na reševanje. 11 jih je z njim vred odšlo v hrib. Takoj so se pridružili ostalim reševalcem. Iz Loma je Kramar ponesel vest v Tržič, kjer so oznanile vest tovarniške sirene.

Na mah je bil pokonci ves Tržič, ljudje so se zbirali na trgu in kmalu je šla od ust do ust žalostna vest o katastrofi na Storžiču. Razburjenje je bilo veliko, tem večje, ker prvi hip še niso bili znani natančnejši podatki, ljudje niso vedeli, kdo je ostal pod snegom, svoji so se bali za svoje...

Kmalu za tuljenjem siren se je začel tudi gasilski rog. Gasilcem sta se pridružila takoj še oba tržiška zdravnik dr. Pance in dr. Premrou z orožniki, z županom g. Majeršičem, katerim sta stavila na razpolago sani in konje veleindustrijalec ing. Sugg in tovarnar dr. Ahačič. Tudi oba župnika gg. Sparhakel Karel iz Loma in Vovk Anton iz Tržiča sta odšla v Lom in bila pripravljena za vsak primer, če bi bilo treba nuditi kateremu izmed ponesrečencev duhovno pomoč. Vsak, kdor je mogel, se je potrudil, da bi s svojimi močmi prispeval kaj k reševanju in zmanjšal obseg katastrofe. Toda bilo je vse zastoj. Črna usoda je že dala svoj pečat nad žrtve, ki so ostale pod enegom.

Od leve na desno: † Miro Ovsenek (ki se je smrtno ponesrečil), Janez Mally, Ciril Stritih in Stanko Stritih. Mally se je nekoliko poškodoval, ostala dva sta se rešila brez poškodb.

Zdravnika sta prišla v kočjo in sta mogla ugotoviti le smrt obeh ponesrečencev in prasko pri njih, ki so ušli smrti. Te rešence sta zdravnik obvezala in jim nudila prvo pomoč.

Za nadaljnje reševanje pa ni bilo več pravega časa. Sneg je zopet začel naletavati v debelih kosmih, zmigljalo se je, da so Lomljani nepovedovali nove plazove. In res. Kmalu so se začeli oglašati plazovi iz vseh strani. Rušilo se je v dolino, narava ne pozna človeških čustev, iskala je novih žrtev...

Reševalci so zato morali nehati z delom in zavrniti svoje življenje. Odšli so v kočjo, nakar so odpravili oba mrtvega z ranjenci v dolino. Ranjenec je bilo, hvala Bogu, le troje, in sicer: Lukane Slavko, Mally Janez in Mežek Mirko. Vsi so ostali v domači oskrbi.

Reševanje v torek

Vest o žalostnem dogodku je zarana, ko so o njej poročali jutranji listi, zajela vso Slovenijo. Iz Tržiča pa so se posebej obvestili o nesreči Planinsko društvo v Ljubljani, ki je odredilo ekspedicijo z Jesenic in sicer znanega reševalca Joža Copa, Freliha Matevža in Moreta Andreja. Ob eni so ti reševalci z mnogimi Tržičani, ki so se sami ponudili, krenili z vsemi potrebnimi pripravami na kraj nesreče. Istočasno je stavilo na razpolago svojo pomoč tudi poveljstvo planinskega polka v Škofji Loki ter poslalo z opoldanskim vlakom v Tržič 50 vojakov, ki so imeli s seboj tudi vse potrebno orodje. Vojski so iz Tržiča takoj nadaljevali pot v hribe, kamor so prispeli popoldne. Tovarni Glanzman-Gassner in »Peko« sta že včeraj sporočili delavstvu, naj se prikladi z reševalno ekspedicijo, ki jo plačata trditi. Obe ekspediciji sta šli že danes jutraj na delo, vendar nista mogli uspeti, ker je plaz na mnogih mestih, ki so jih doslej preiskali, visok do 50 metrov in razprostrt v dolžino kakih 200 metrov.

Tržič v črni

Sirene in zvonovi so Tržičane spravili pokonci ter dali Tržiču prav žalostno podobo. Poudarka so dale čustvovanju Tržičanov še črne zastave, ki visijo skoraj s sleherne hiše ter izpričujejo, da je v Tržiču splošna žalost. Svoji ponesrečencev ne strpno pričakuje sleherne vesti o delih pri reševanju. Že prva dva odkopanca sta dala skoraj nepobiten dokaz, da ni več upati, da bi pod snegom dihalo še kako življenje. Kljub temu pa imajo svoji še iskro upanja, da usoda morda le ni bila

tako kruta. Žalost pa povečavajo še vesti, ki prihajajo v trg proti večeru in ki pravijo, da je na Storžiču zapihal jug, ki je prejšnji pršil in lahek sneg spremenil v neko testu podobno maso, ki pa je postala zato težja in povečala verjetnost, da nove ekspedicije kljub najboljši opremljeni ne bodo imele lažjega dela, temveč celo težje...

Tržič v žalosti. — Po ulicah se zbirajo ljudje in čakajo na vesti s planine.

V toliki žalosti bi bilo kar odveč vprašanje, kdo je odgovoren za devet mladih življenj. Gotovo ni nikogar, ki bi si upal pokazati s prstom na enega ali drugega Tržičana, češ, da je ta kriv. Že ob začetku poročila smo omenili, da je vodstvo podružnice SPD opozorilo tekmovalce na nevarnosti in odklonilo vsako odgovornost. Gotovo so se nevarnosti zavedali tudi tekmovalci, saj so to sami domačini, ki dobro poznajo vremenske in snežne razmere na terenih, kjer naj bi bile tekme. Bog ve, kako bi bilo, da ni zasijalo v ponedeljek naravnost božansko jutro. Krasno sonce, na katerega so tržiški smučarji zaman čakali že vso zimo, povrhu pa poročila o dobrem snegu — vse to je premagalo zadnje pomisleke in mladina se je podala na pot, ne da bi številni izmed njih slutili, da je to zadnja pot v lepo naravo.

Kdo so žrtve

1. Šarabon Vinko, rojen 2. III. 1903, delavec v predilnici, oženjen, oče 3 otrok, katerih najmlajši še ni star dve leti. Bil je vedno lih in veren mož, a že od mladosti navezan na planine in zlasti na smučanje. Zgleden je bil zlasti v tem, da je bil ob nedeljah in praznikih vedno prej pri sv. maši, potem je še šel mahnil v hribe. Razsodno se je udeleževal v krščanskih delavskih organizacijah in pri zadnjih volitvah je postal tudi občinski odbornik.

2. Ovsenek Miro, rojen 12. VII. 1920, je bil izreden talent in naravnost vzoren mladenič. Zaposlen je bil po dovršeni meščanski šoli v tovarni »Peko«, kjer je jako uveljavil svoje risarske zmožnosti. S temi zmožnostmi in iglarskim talentom je bil tudi najraje med člani našega prosvetnega društva sv. Jožefa. Še lani je v igri »Luč z gor« tako lepo igral Mirka. Ko mu je pred pol leta umrl oče, je bil s svojim začetnim zaslužkom edina opora sedemčlanske družine. Vedrosti in poguma je iskal v lepem verskem življenju in je bil kar vsak dan gost obhajilne mise.

3. Plajbes Rudolf, rojen 27. III. 1914, delavec v predilnici. Bil je najstarejši sin matere vdove, ki je po zgodnji smrti moža s težavo preživljala štiri majhne otroke. Pred letom se je vrnil od vojakov vseh navdušen za smučanje in hotel je biti materi opora. Toda žalostna mati ni izgubila samo njega, ampak še drugega sina. Ostal je pod plazom namreč tudi še.

4. Plajbes Viljem, rojen 17. II. 1917, delavec v »Runcu«. V usnjarski zadrugi je dobil delo že zgodaj, da je mogel pomagati materi. Z bratom je hotel vračati materi delov in ljubezen, pa jo je pustil v žalosti.

5. Stegnar Kristijan, kovač v Globočnikovi fužini, rojen 19. XII. 1914, je bil vedno miren in razodan fant. Šele pred mesecem mu je umrla v četu mladosti sestra Valentina in sedaj je pustil še pridni Kristijan starša, dve sestri in brata v nemi žalosti.

6. Kostanjevec Ladislav, rojen 25. VI. 1906, delavec v tovarni »Peko«. Bil je v planinskih družinah vedno mladosten, zbiral je s svojim foto-grafskim aparatom vespovsod planinske motive in ni bilo skoraj planinske prireditve, na kateri bi ne bil navzoč. Sicer je bil pa prikupljivega značaja in povsod postrežljiv in zato priljubljen. Oč in sestra pač nista pričakovali, da pojde že v teh letih za materjo v večnost.

7. Majdič Jožef, rojen 3. VIII. 1913, delavec v predilnici. Ko je odslužil vojaško, se je z vso ljubeznijo oklenil matere, ki je vse druge otroke že blagoslovila za zakon. Za smučanje je vedno gorel in v okolici svojega stanovanja je imel nešteto prijateljev, s katerimi je gojil ta šport. Bil je tudi dober član tržiške godbe in vedno vesel ter prijazen. Pogrešali ga bodo svoji in številni prijatelji.

8. Lombard Vinko, rojen 10. I. 1921 v Lešah, kovaški delavec v Globočnikovi fužini, je edini od ponesrečencev, ki se ni rodil v Tržiču, a je po

Nadaljevanje na strani 4. spodaj.

Tekmovalna proga, s križem je zaznamovan start.

Mrtvi narodi vstajajo v življenje

Pozabljeni škotski jezik se zopet obuja k življenju - Škoti posnemajo Irce

Odkar si je Irska priborila svojo svobodo, je irski narod mnogo storil, da bi zopet oživel nekdanji keltski jezik, katerega so Irce nekdanj govorili, ki pa so ga potem Angleži s silo zatrli. Sedaj osvobodjeni Irce, ki takorekoč niso imeli svojega jezika, ampak so vsi govorili le jezik svojih nekdanjih zatiralcev — Angležev, na vse načine negujejo svoj pozabljeni jezik ter ga uvajajo v vse javne urade in sole, kar pa je težko delo, ker skoro nihče več tega jezika ne zna.

Ta irski vzgled pa je podkuril njim sorodne Škote, ki prebivajo v severni Angliji ter so tudi keltskega pokolenja, kakor Irce. Tudi Škoti se sedaj trudijo, da bi svoj jezik zopet poživili. Irski in škotski jezik sta si prav za prav močno podobna, saj so se današnji Škoti na Škotskem naselili šele v 5. stoletju po Kristusu ter so prišli tjakaj z Ircega. Škoti so bili irsko plemo, katero je, prišedši na Škotsko, nekdanje prebivalce Pikte potisnilo na skrajni sever ter je stari Kaledonijci dalo svoje ime — Škotska.

Politična usoda Škotske je bila kaj tesno zvezana z usodo drugih delov Anglije. Znana je škotska kraljica Marija Stuartova, katero je angleška kraljica Elizabeta dala obglaviti. Škotska kraljeva družina je bila namreč katoliška. Toda ob času reformacije se je začel velikanski pritisk zoper katoliško vero, kakor tudi zoper škotski jezik od strani Angležev. Takrat so se tudi na Irskem začela veličanska krvava preganjanja. Kakor irski, tako je takrat skoro docela izginil nekdanji škotski jezik. Od 16. stoletja naprej se je sicer začelo razvijati nekako novo škotsko narečje, katero pa je vedno bolj ginilo ter je nazadnje sredi 19. stoletja bilo omejeno samo še na nekatere kraje škotskega gorovja ter na otoke Hebride. Tamkaj prebiva vsega skupaj še kakih 200.000 Škotov, kateri govorijo nekdanji jezik svojih prednikov, seveda morajo zraven tudi vsi znati angleško. Toda tudi drugi, ki danes govorijo samo še angleško, se starega svojega jezika še vsaj nekoliko spominjajo. Očividno je bil na Škotskem angleški pritisk manjši kakor pa na Irskem.

Sedaj pa se je na Škotskem začelo novo gibanje, ki mu stoji na čelu mladi pisatelj, učitelj in dijaki, kateri hočejo iz svoje pozabljene in mrtve škotske zopet napraviti slovstveni jezik ter svojemu narodu zopet hočejo odpreti bogate zaklade starejše keltske literature. Ti Škoti, kateri so se iz

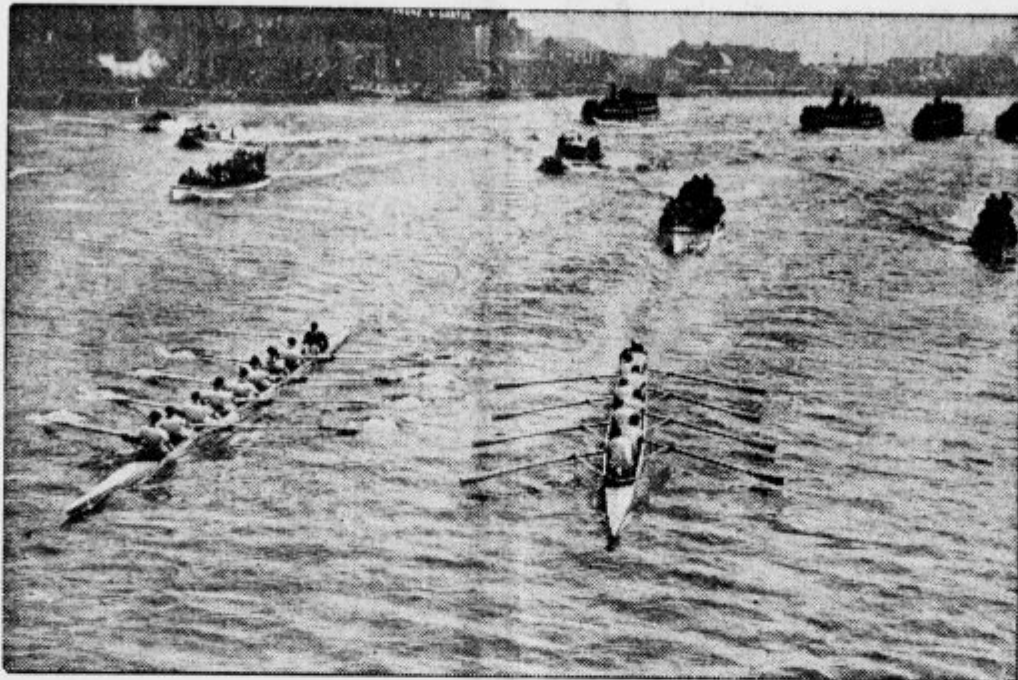
svojih gora ali z otokov preselili v velika mesta dolene Škotske, so tam že pozabili svoj domači jezik. Sedaj pod vplivom tega gibanja pa so se začeli znova učiti svoje pozabljene materinske. Tako se sedaj uče škotsčine celo taki, ki je nikdar poznali niso ter hočejo pomagati, da se skoro že mrtvi jezik zopet oživi.

Toda ta prizadevanja niso lahka, ker je škotski jezik eila težak, je pač otrok nekdanjega keltskega jezika, ki je bil silno star. Zato, da bi svojim rojakom olajšali učenje materinske, so se združili škotski znanstveniki, da zgrade posebno škotsko slovnico. Ta slovnica bo za enkrat precej preprosta ter bo obsegala takozvano »temeljno škotsčino« *ter razmeroma malo besed. To nalogo bo napravil Ortoški zavod v Londonu po vzoru, kakor je isti zavod izdal takozvano »temeljno angleščino«, ki ne obsega več kakor 850 besedi. Te angleščine se človek, ki niti besedice angleške ni razumel, nauči v dveh mesecih. Tako mislijo za enkrat med Škoti razširiti tudi škotski jezik.*

Zanimalo bo seveda ves svet, zlasti pa male narode, ki so ponekod že skoro potujčeni, kako se bo ta škotski poskus posrečil. Navdušenja ne manjka. Zlasti mladina vsa gori za novo staro materinsko. Vse gibanje vodijo Škoti, ki prebivajo na

otokih, ker je pri njih še najbolj ostal ohranjen spomin nekdanjega starega rodne jezika. Na Hebridih se je zgodilo, da se je ustanovila organizacija 200 mladih fantov in deklet od 7. leta dalje. Vsi ti so se zavezali, da bodo med seboj samo škotsko govorili. V kraju Lohaveside bodo letošnje poletje priredili velik letni tabor mladih Škotov, kateri bodo na tem taboru in med vsem časom taborenja smeli samo škotsko govoriti. Kdor bi spregovoril samo besedico angleško, bo takoj izključen. Človek bi sedaj mislil, da se bodo Angleži po robu postavili takemu gibanju, ki hoče dvigniti iz groba star jezik ter angleščino izpodrinuti. Toda, ravno narobe se dogaja!

To škotsko gibanje vneto podpira mlada angleška kraljica, katera je iz stare škotske plemiške rodovine. Sedanja kraljica Elizabeta je za zadnjo kraljico iz hiše Stuartov. Ano, ki je vladala 1702 do 1704, prva Škotinja na kraljevem prestolu Anglije. Ze kot vojvodinja Yorška se je zelo zanimala za gojitev starega keltskega jezika. Sedaj pa, ko je postala angleška kraljica, to gibanje podpira tudi tako, da v veliki meri nakupuje keltske knjige. Tako se kraljica sama uči jezika svojih starih pradedov, obenem pa tako denarno in moralno podpira oživiljanje starega jezika.

Veslaška tekma med moštvi angleških univerz Oxford in Cambridge. Celih 13 let je v veslanju zmagovalo moštvo univerze Cambridge. Letos pa je prvič po 13 letih zopet zmagalo moštvo oxfordske univerze.

V hiši obubožanih milijonarjev

Milijonar ni naslov, ki bi ga moral človek nositi vse svoje življenje. Zlasti pa ni take navade v Ameriki, kjer se sreča večkrat kruto poigrava z revnim in bogatimi. Zlasti pa bogatinom v Ameriki ni nič kaj prijetno pri srcu, kadar začno dobivati besedo spekulanti, ki večkrat napravijo veliko nesrečo. Temu elede zgrešene spekulacije, borzni polomi, njim slede polomi velikih trvdik in bank in kaj kmalu se nekaj ameriških bogatašev nekega jutra zbudi brez vsakega premoženja. Nekdanji milijonarji so danes berači. Tako je v Ameriki večkrat. Na to usodo milijonarjev je najbrže mislil znani ameriški milijonar Andrew Freedan, ki je umrl leta 1916, ter je zapustil oporoko, ki jo je začel s temi-le besedami: »Vse življenje sem se bal ter zaradi tega strahu tudi mnogo trpel, da bom morda moral skleniti svoje življenje kot siromak.«

Ker se je torej nekega ameriškega milijonarja vse življenje držal strah, da utegne vse svoje bogastvo izgubiti in v revščini preživeti starost, prav zato danes v New Yorku stoji velikanska 10-nadstropna palača, katero po pravici imenujemo hiralnico milijonarjev, ki pa nosi uradno naslov »Freedanova hiša« *— »Freedan-House«.* To zavetišče se vzdržuje z ustanovo, katero je zapustil Freedan samo za vzdrževanje hiše, in sicer v znesku 3.5 milijona dolarjev. Toda izvršilci milijonarjeve oporoke so ta denar tako srečno naložili, da ta kapital sedaj vsako leto vrže 150.000 dolarjev, s katerimi se oskrbuje hiša z vsemi oskrbovanci vred.

V tej hiši prebivajo sedaj sami nekdanji milijonarji, obubožani mogočnjaki, ki niso bili tako erečni, da bi bili svoje milijone lahko do smrti ohranili in uživali. Ko bi ne bilo tistega Freedana, ki je umrl pred 21. leti, bi danes bili vsi tisti, ki žive v tej hiši, berači. Vse ustanovo s hišo in zavodom vred mora upravljati odbor iz 5 moč, kateri mora tudi sprejemati nove gojence za ta zavod izmed tistih, ki prosijo za sprejem. Sprejeti morajo najbolj potrebne. Pogoji za sprejem so takile: Vsak

prosilec, najsi je možki ali ženska, mora biti 60 let star. Poleg tega mora vsakdo natančno dokazati, da je nekdanj imel veliko premoženje in iz tega premoženja tudi velike dohodke, da pa je sedaj docela obubožan ter da nima prav nobenih sredstev, da bi se mogel preživljati. Poleg tega mora vsakdo tudi navesti v svoji prošnji, kar potem odbor petorice natančneje razišče, da je bil prosilec že od mladih nog navajen razkošnega življenja, da pa sedaj nima nobenega premoženja sorodnika, ki bi ga vzdrževal, da bi mogel še tako živeti.

Sedaj prebiva v tem zavetišču milijonarjev nekako 200 hiralcev. Zavetišče je podobno lepemu hotelu, ki je najmodernejše urejen. Freedova hiša je bila sezidana leta 1924 ter je do danes do zadnjega kotička polna. Niti enkrat ni bil prazen kak prostor. Saj ni čuda, da silijo vanjo, ko pa imajo v njej tako lepo življenje. To ni samo življenje mirnega človeka, ampak je tudi polno razkošja, kakršnega so bili hiralci nekdanj vajeni. Vsakdo ima svojo sobo, imajo skupne čitalnice, igralnice, knjižnico, svoj kino itd.

Vendar pa v tej hiši vlada čudno občutje. Vsakdo, ki je prišel v to hišo, se je moral zavedati, da je prišel vanjo samo zato, ker se je nekoč nekemu milijonarju zadelo, da bi utegnil obubožati. Pa tisti ni obubožal, pač pa on. In sedaj živi lahko v tej hiši, v katero je prav za prav prišel samo umret.

Letalo zadelo v ekspresni vlak

Prvikrat v zgodovini angleškega letalstva se je 25. t. m. v Londonu zgodilo, da je letalo trčilo v ekspresni vlak. Tak slučaj pa je najbrže prvi ne le na Angleškem, temveč je najbrže sploh na svetu prvi. Zgodilo se je namreč, da je angleško vojaško letalo tako nizko letelo, da je ekspresni vlak iz Manchestera vozil tik pod njim. Letalo je s svojimi kolesi celo zadelo ob streho brzdovlaka ter streho jedilnega vagona precej raztrgalo. Vkljub temu pa, da je vlak dirjal s tako naglico, kakršna je navadna pri angleških brzih vlakih, se ni zgodila nobena nesreča. Kmalu nato je letalo srečno pristalo na odprtem polju.

Oče 28 otrok

Pri meetni občini Ogrski Brod na Moravskem je uslužben sedaj nekaj časa 65 let stari Slovák Karl Mudrak. Ko je bil ta mož še le 23 let star, se je oženil z mlado Slovačkinjo, katera je bila stara šele 22 let. Iz njunega zakona se jima je rodilo 11 otrok. Toda prišlo so nesreče, zaradi katerih je Mudrak moral po svetu s trebuhom za kruhom. Tako je popotoval po Nemškem in Poljskem, kjer je nazadnje vendarle dobil delo.

Cez nekaj časa pa je zvedel na Poljsko, da mu je doma umrla žena. Ko je po ženini smrti minilo leto ali dve, se je vnovič oženil z neko Poljakinjo. S to ženo pa sta v teku let dobila kar 17 otrok. Pred kratkim pa se je sedaj že 65 let stari mož preselil z svojo družino na Češko-slovaško. Tukaj je potem dobil službo pri mestni občini v Ogrskem Brodu.

Ko so ga obiskali časopisni poročevalci, jim je povedal, da upa poletati še oče 29. in celo 30. otroka. Zanimivo pa je, da možakar sedaj niti ne ve več za imena vseh svojih otrok, niti ne ve, kje in kako sedaj žive njegovi starejši otroci, ali so še živi in ali ni morda sam že večkrat stari oče.

Tako le ročni in izvežbani morajo biti policaji v avstralskem mestu Sidney. Ta slika je bila posneta na tamkajšnji policijski športni slavnosti, kjer so morali stražniki pokazati, kaj njihova služba od njih zahteva.

Pomladanski zvončki zdravilo

Ze nekdanj so stari ljudje pomladanske zvončke imeli za zdravilo. Rekli so, da je ta cvetlica kaj dobro zdravilo zoper srčne bolezni in zoper vodenico.

Kakor pa sedaj poroča medicinsko znanstveno glasilo »Münchener Medizinische Wochenschrift«, je tudi zdravniška znanost ugotovila, da je pomladanski zvonček imenitno zdravilo zoper različne srčne bolezni. Iz njegovega soka so začeli izdelovati tak preparat, ki je zelo dober za sree, kakor »digitalis« *in »strophantin«.* Ta novi preparat se imenuje »convallan«. To zdravilo uspešno pospešuje izločanje vode iz človeškega telesa ter ga lahko bolnik tudi v večjih množinah jemlje.

Silni viharji v Ameriki

Preteklo sredo so silni viharji znova razsajali v srednjih državah Združenih držav Severne Amerike. Bili so v osinih državah silni snežni zameti in viharji, ponekod strašna toča in hudi nalivi. Ponekod v državi Severna Dakota je zapadlo snega več kakor 4 metre.

V treh južnih državah Severne Amerike pa je obenem divjal silni vihar in sicer je razsajal vrtnice, kateri je v državi Alabama blizu mesta Ozark odnesel eno farmo. Pri tem je ubilo dva človeka. V državi Kentucky je strašen vihar v mestu Winchester razdejal 12 hiš, pri čemer je bilo 12 ljudi ranjenih.

Parnik s popotniki vred se potopil

Iz kitajskega Sangaja poročajo, da se je blizu mesta Jinan na jezeru Tienši potopil mali parnik, na katerem se je vozilo 134 ljudi, med njimi 10 otrok. Izvzemši dveh popotnikov so vsi drugi utonili. Ker je divjal hud vihar in je bil mali parnik že precej slab, se je nesreča kaj hitro zgodila, zlasti ker je parnik prevzel na krov preveč ljudi.

Kitajske oblasti so sedaj začele preiskavo zoper ladijsko poveljstvo, ki je dopustilo, da je mali in šibki ter že slabi parnik bil preobremenjen. Kapitan parnika in pa vsi mornarji so se pravočasno rešili na reševalne čolne, med tem, ko so nesrečne popotnike prepustili njihovi usodi.

Rekruti! — 10. april!

(Glej drobne novice!)

Ameriški profesor Robert h. Gault v Čikagi je iznašel »mehanično uho«, nekaj aparat, ki gluho-rojene nauči govoriti. Vsaka beseda, ki je spregovorjena v zvočnik, se strese na posebnem bobenčku, katerega gluhi drži v roki. Glušec nato po utripu spozna, kaka beseda je bila spregovorjena.

ZA BOLNIKE S SLABIM ZELODCEM.

Vinska omaka (za 2—4 osebe).

Razpustiš na ognju 50 g presnega masla, dodaš 30 g moke. Potem doliješ 1 l zelenjadne juhe in kuhaš skupaj 20 m.nut. Dodaš 3—4 rumenjake, 50 g presnega masla in sok pol limone. Nato malo osoliš in poliješ s to omako ribo ali pečenko.

Špinačni puding.

Dobro ožmeš 2, v vodi razmehčani žemlji brez skorje, raztopiš v kozici 50 g presnega masla, dodaš žemlje, zmešaš na ognju nato ohladiš, dodaš 3 rumenjake, 100 g pretlačene špinace, malo osoliš in dodaš še sneg z beljakov. S tem napolniš s presnim maslom namazano posodo in kuhaš v sopari.

72 letna letalka utonila

V ponedeljek, 22. t. m. je zletela na Angleškem s svojim letalom v rak 72 let stara letalka vojvodinja Bradfordska. Stara gospa je začela letati, ko je bila 60 let stara. Od tistega časa se je z vneto posvetila temu novemu sportu ter je dolge proge preletela kar sama. Tudi v ponedeljek je odletela na daljšo pot okoli Anglije, toda od tistega časa ni o njej nobenega sledu več. Za njo so poslali več sto mož policije in zasebnih letalcev, kar pa je bilo brez vsakega uspeha. V eredo zjutraj so se na raznih krajih Anglije dvignili v zrak vojaški letalci, kateri so tudi imeli nalogo, poiskati sledov za pogrešano vojvodinjo.

Sedaj poročajo, da je morje blizu kraja Sheeringham vrglo na suho več razbitin, katere so sedaj spoznali za ostanke nekega letala, ki pa še ni bilo dolgo v vodi. Iz tega sklepajo, da so te razbitine ostanke tistega letala, s katerim se je odpeljala pogrešana vojvodinja. Skoro verjetno je, da je stara gospa zašla na svojem letu v snežni vihar, kateri jo je odnesel ven na odprto in razburkano morje.

Vsa vas je zgorela. Vas Boltu v Romuniji je uničil požar. Zgorelo je 300 hiš in veliko ljudi. Ogenj se je zaradi tega tako naglo širil, ker je obenem divjal velik vihar.

Mariborsko gledališče

Sreda, 31. marca ob 20: Sveta Irena. Red B.
Četrtek, 1. aprila ob 20: Rdeči naglajni. Red C.
Petek, 2. aprila: Zaprtje. (Gostovanje v Ptuju).
Sobota, 3. aprila: DR. Gostovanje Mihajla Markovića.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 2. aprila ob 20: DR. Gostovanje (Narodnega gledališča iz Maribora).

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 31. marca: 12. Revidna koračnica vsake vrste 12.45 Vreme, poročila — 13. Čas, spored, obvestila — 13.15 Vse mogoče, kar kdo hoče (plošča po željah) — 14. Vreme, borza — 15. Mladinska ura. Pravljica o zlatih pisankah (V. Bitene) zvočna slika za mladino, izvajajo člani rad. igr. družine — 18.40 Dolenjska Sava (g. dr. Valter Bohinec) — 19. Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae. ura: Kako težko so se neke štiri vestila — 19.50 Preno iz ljubljanskega opernega gledališča. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar). V II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored.

Drugi programi

Sreda, 31. marca: Belgrad: 19.50 Violina — 20.30 Humor — 21.30 Iz oper — Zagreb: 20.30 Ljubljana — 21.30 19.25 Milčkerjeva opereta "Dijak-prosjak" — Budimpešta: 19.30 Kašhova opereta "Janos vitez" — Trst-Milan: 17.15 Komorna glasba — 21. Izgra — 22.15 Klavir — Bari-Bari: 21. Verdijeva opera "Sicilijanske večernice" — Praga: 19.30 Pester vočer — Varšava: 21. Chopinove klavirske skladbe — 22.25 Laska glasba — Königsberg: 21. Haydnov koncert — Bratislava: 20.45 Stari mojstri, nova glasba — Lipsko: 21. Kabaret

POOBlašČENI GRADITELJ **FURLAN FRANC**

TEL. 37-33 LJUBLJANA

ZIDA CESTA 29. OKTOBRA ŠT. 6
SOLIDNO IN POCENI

2 stavbna polirja

1 za visoke in 1 za talne zgradbe samo boljše moči z najmanj dvetnetno uspešno prakso ter

več predelavcev

sprejme takoj večje podjetje.

Reflektanti naj se predstavijo s potrebnimi listinami v pisarni podjetja Ing. Jos. Dedek, Ljubljana, Zibertova ulica 7/I.

Cenj. odjemalcem!

Ker je v najkrajšem času predvidena podražitev obuvi, je v Vašem lastnem interesu, da si isto sedaj nabavite. Veliko izbire vseh vrst čevljev še po starih nizkih cenah Vam nudi:

veletrgovina s čevlji

Aleks. Oblat

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 18

Telefon 24-35

Trgovci popust.

Poceni! Poceni!

Holandske cvetlične čebulice

Ker si želimo zvez z ljubitelji cvetja v Jugoslaviji, oddamo za reklamo zavitek cvetličnih čebulic zelo poceni. Paket vsebuje: 10 polnih begonij, 15 gladiol, 25 anemon, 25 zlatice, 25 monbreij, 25 axalis-deppi, 5 calistagia cvet in 2 liliji, skupaj 132 kosov le za 65 Din. Pošljemo naravnost na dom po dospelosti zneska prosto poštne, carine in zavojnine. Gornji znesek lahko pošljete v 20 poštah bonih (mednarodne poštne zveze), ki jih dobite na domačem poštnem uradu. Kot posebno reklamo prejme vsak naročnik zastoj večbarvno sliko holandskih cvetličnih polj v velikosti 90/140. Prima blago garantirano.

Broekhof & Guldmond, Raaks 32, Haarlem, Holland.

Parketne deščice, trstje za stropne, asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto za izolacijo, bitumen, lesni cement, karbolinej, strešni lak, katran

in razna izolacijska sredstva proti vlagi dobite najceneje pri trvdki

JOS. PUCH, Ljubljana

Gradaška ulica 22
Telefon Štev. 25-13

Meteor pade z neba

68.

Kratek odmor.

Tinček je zgornji del vrvi, na kateri je bil pritrjen meteor, ovil okoli drevesa, ki je stalo na bližnjem bregu.

»Takole,« je zadovoljno rekel, »zdaj nam pa ne more uiti!«

»Kaj pa zdaj?« je vprašal Tonček.

»Zaenkrat nam ne kaže drugega, kakor da meteor pustimo pri miru in jo odrinemo domov,« je rekel Tinček. »Pa teleskop moramo tudi vzeti s seboj, da nam ga kdo ne puzna!«

Dečki so naložili teleskop na Tončkov avtomobil in nato s poljo brzino oddrli proti domu.

Vsemogočni Bog je odpoklical v večnost na Veliko noč našo preskrbno mater

Ivano Petrič

v 80. letu zemeljskega življenja, večkrat previdno s svetimi zakramenti.

Ljubljeno mamico prepeljemo iz Gorij v rojstno župnijo Struge na Dolenjskem, kjer bo pogreb v sredo, dne 31. marca ob desetih s sveto mašo.

Priporočamo jih v molitev.

V Gorjah, dne 28. marca 1937.

Ludovik, Gabriel, sinova,
Mihaela, hči.

Zahvala

Vsem, ki ste z nami v najtežjih urah ob smrti našega ljubljene soproga, očeta, brata itd., gospoda

Alojzija Mahniča

zvaničnika drž. železnice

sočustvovali, ga spremili k večnemu počitku, mu darovali cvetja, bodi izrečena naša prisrčna zahvala. Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini na Viču, godbi Sloga, službenim tovarišem, g. Kampjatu za poslovljne besede, tovarišem bojevnikom iz Most za častno spremstvo, ter vsem onim, ki so nas tolažili in nam lajšali hudo bol.

Ljubljana, dne 26. marca 1937.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Ob prežgodnji izgubi našega ljubljene soproga, očeta, deda, brata, tasta in strica, gospoda

Josipa Jakšeta

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, vsem, ki ste žalovali z nami ter nam pomagali v najtežjih trenutkih, in vsem, ki ste draga pokojnika spremili na zadnji poti.

Posebno pa se zahvaljujemo g. banskemu zdravniku dr. Cirilu Komotarju za res požrtvovalno zdravniško in moralno oporo v celem času dolge bolezni blagopokojnika; istotako častili duhovščini za tolažilne obiske in zadnje spremstvo, kakor tudi gasilski četi Lukovica-Prevoje.

Vsem in vsakomur plačaj Bog!

Lukovica, Ljubljana, Pisarovina, Maribor, dne 30. marca 1937.

Globoko zalujoči ostali.

Ob izgubi naše nepozabne

ZINKE

smo bili deležni mnogega sočustvovanja, zato se tu vsem najlepše zahvaljujemo in prosimo, da jo ohranite v spominu. Zahvaljujemo se č. g. patru Melodu in asistenci za zadnje spremstvo, Dekliškemu krožku in Marijini kongregaciji za vence, gđ. Golobovi za lepe besede ob njenem grobu, Prosvetnemu društvu in Fantovskemu odseku v Šiški za mnogostevilno udeležbo, cerkvenemu pevskemu zboru za lepe žalostinke. Posebna zahvala tudi trvdki Čadež, pri kateri je bila uslužbena naša Zinka, za izkazano pomoč in za vence. Zahvaljujemo se gđ. Ivanki, ki nam je s svojimi nasveti stala ob strani, kakor tudi vsem njenim prijateljicam. Ob koncu se zahvaljujemo vsem, ki so našo Zinko obsuli s cvetjem, ki so v njen spomin darovali vence, vsem, ki so našo nepozabno spremili na zadnji poti.

Ljubljana, dne 30. marca 1937.

Rodbina Dežman.

Zahvala

Za vse sočutje in sožalja, ki sem jih prejela ob smrti mojega nepozabnega brata, gospoda

Rudolfa Čika

viš. revidenta drž. žel. v pokoju

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujem.

Sv. maša zadušnica bo v župni cerkvi sv. Jakoba dne 6. aprila ob sedmih zjutraj.

Ljubljana, dne 30. marca 1937.

Zalujoča sestra

Terezija

TUDI ZA POMLAD KUPITE PRI PAULIN-u, Ljubljana, Kongresni trg 5,

ker Vam nudi vedno sveže, najnovejšo blago in modele v plaščih, kostumih in paletah po strogo solidnih cenah.

Rudolf Timmermans:

Junaki iz Alcázarja

Za hip je Moscardó pozabil, da čaka neki častnik na odgovor.

Zenske in otroke v Alcázar? Velika obremenitev! Ali pa more reči ne? Ze včeraj so padle bombe v mesto. Letala bodo spet priletela. Koliko časa bo sploh mogel s svojimi slabotnimi bojnimi silami in s pomanjkljivim brambovskim materijalom držati veliki mestni okoliš?

»V redu. Pobriganje se, prosim, za njih stanovališča. Težko bo šlo. Vse boste morali spraviti v sotočanje, v kletne prostore; zgornja nadstropja niso zadosti varna.«

Komaj so se vrata zaprla za častnikom, ko je prišlo sporočilo, da so opazili tri letala; prihajajo od severa in se bližajo mestu. Koj nato se pomeša med brenje letalskih motorjev živiganje bomb in treskanje zadetkov.

Bombardiranje velja predvsem hospitalu de afueras, ključu mesta.

In iznenada še drugačen glas: močnejši, bolj zamolkel! Topovi! Tudi njih cilj je — hospital.

Z daljnogledom je moči pregledati ves položaj. Rdeči so svoje prve vrste potegnili spet nazaj preko višin in zdaj svrščijo granate semkaj.

Prvi streli so merjeni preveč na kratko, zadenejo v oljne gaje, kjer razgrebajo in parajo zemljo, tako da stoji prst za hip ko curek prahu in peska nekaj metrov visoko v ozračju, — nato pa se polagoma pora-

izgubi v vetru. Zadetki prihajajo bliže. Granate se željno zagrižejo v zemljo. Vedno dalje, vedno dalje. Tu in tam! Na cesto za v mesto padajo! V areno za bikoborbe! Tu — v hospital — in še ena! Križ božji, kako je zdaj onim, ki so tam!

Ce bi imeli vsaj en sam top tu na Alcázarju! Postojanko rdeče baterije je moči natančno določiti, za kakih osem kilometrov daleč je, v nekem gozdu. V enakomernih posledkih se pobliskava ogenj iz tovnjskih cev — in potem visi ondi majhen, lahak oblak. Nato je za nekaj hipov molk, a spet se s truščem razpoči granata in briga svojo smrtno kovino na vse strani.

Rdeči se niso nič potrudili, da bi skrhli svojo postojanko. Zakaj bi jo pa? Saj vedó, da je Moscardó brez moči spričo baterij. Dva 7.5 centimetrska topova stojita nekeje v Alcázarju, a tako sta zastarela, brez novejših naprav, sta le nekaj več ko lafeta in cev. Z njima ne morejo rdečih niti preplašiti, nikari, da bi jih učinkovito obstreljevali!

Moscardó se zagleda v notranji dvor Alcázarja, kjer so že začele prihajati prve ženske z otroki. Pribežale so na hitro iz svojih stanovanj. Strahotni topovski ogenj jih je še urneje prisilil, da so pritekale v varstvo zidov Alcázarja.

Dve starki sivih las stopata čez dvorišče; njih koraki so počasni, podrsajoči, ena izmed njih se opira na palico. Neki častnik ju spremlja.

Tu so matere s štiri-, pet-, šestletnimi otroki!

In napol odrasli mladeniči in dekleta.

Pa žené guardie civil in druge iz meščanskih krogov.

Tu so tudi mlade ženske in dekleta, ki gredo rajši v temne prostore kleti, v temno negotovost usode moških, kakor da bi živele v svetlobi in soncu, a bi bile izročene bližajočemu se sovražniku.

Zdaj prihajajo z bobnenjem topov, z grmenjem raztrešenih bomb in granat. Skrb in bridkost sta v njih potezah, a veliko je tudi hrabrosti in stanovitnosti.

Kar na mah umolkne ogenj baterije. Rdeči bodo zdaj spet začeli napadati. Resnično —, toda preko višine se ne privlači val ljudi, marveč se okorno in hrumeče prikaže oklopni avto in sledi navzdol biteči cesti. Zada, za njim je še eden! A zdaj se jasno odzove ogenj branilcev hospitala in udarja ko s kladivom po težkih ploščah oklopnih voz. — A vozovi — štirje so že —, mirno nadaljujejo svojo pot in iz njih okroglega stolpča in majhnih strelskih linij, ki srepajo ko hudobne oči, se oglašajo divji, sam pogin povzročujoči odmevi.

Ali ne more ničesar ustaviti teh kovinskih pošasti? Marsikoga zgrabi groza za sree, videč, kako prihajajo tanki bliže, kako prihajajo ko slepi, z oklepom obdani orjaki, ki gredo po svoji poti, ne da bi gledali kako in kam in ki jim nihče ne more ničesar prizadejati.

Tedaj se drugi tank ustavlja. Naslednja dva se mu tesno približata in se prav tako ustavita. Ali je imel orjak vendarle kako ranljivo mesto, ki ga je zdaj pogodil kak srečni strel? Ne more ne naprej ne nazaj.

Prvi tank medtem nadaljuje svojo pot. Ze je tako blizu, da je moči s prostim očesom spoznati cev strojne puške, ki tiči v ozkem razporku in in ta cev bljuva smrt in pogin. Stevilo ranjencev v hospitalu se množi.

Tedaj pa ...!

Celoletna naročnina na: 1 vezan knjig mesečno Din 23.-
Leposlovno in ljudsko knjižništvo 3 vezane knjige mesečno Din 11.-
Zbirko domačih pisateljev 4 vezane knjige mesečno Din 9.-
Zbirko mladinskih spisov
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

*** KINO ***
UNION
 BENJAMINO GIGLI
Glas srca
 Geraldina Katnikova
 TEL. 22-21

SLOGA
 Danes poslednjič!
 Paul Horbiger
Kočijaževa pesem
 Danes neprekinjeno zadnikrat!
 MATINEJA ob 14-15 uri
 Shirley Temple
Angel aerodroma
 TEL. 21-24
MATICA
Mladost kraljice
 Jenny Jugo, Friedrich Benfer
 Predstave ob 16, 19 in 21 uri

Poizvedbe

Lovski pes
 brak-jazbecar, rjavkaste barve, ki sliši na ime »Arno«, se je izgubil. — Najditelj naj ga odda proti nagradi pri tvrdki »Elite«, Prešernova 7.

Službodobne

Kar potikaš! — Le naprej! Kaj tišči si, nam povej. Službe so na razpolago, tu iskanje ni predrago.

Starejšo trgov. sotrudnico
 ali sotrudnico, mešane stroke, veče tudi železnice — sprejme Norbert Zanier & sin, Sv. Peter v Sav. dolini. (b)

Frizerko
 prvovrstno delavko — za trajno, vodno in železno ondulacijo ter manikirsko sprejem. Stanovanje, hrana in perilo v hiši. Ponudbe z zahtevno plače na Naumoviča, Banja Luka, Vrbaška banovina. (b)

Zastopnike
 za prodajo srečk državne razredne loterije, sprejememo pod ugodnimi pogoji. Ponudbe upr. »Sl.« pod št. 5558. (b)

Pečovodjo
 resnega, energičnega — takoj sprejememo. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pečovodja« P 5035. (b)

Trgovskega pomočnika
 nekadilca, ki bi bil zmožen prodaje in knjigovodstva, po možnosti z nekaj kapitala, sprejememo. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Voditelj« 5028.

Preddelavec
 za komolom se sprejme. Biti mora izvežban kamnosek. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 5042.

Prodamo

Prijatelj, kam pa na vse zgodaj!
 Prodajati kar imam napredaj Postužki! Kdo pri nas ponudbi, proda s lahkoto in se čudi

Vinske trte
 zlahtnina, bela in rdeča, žametova črnina in modra portugalka, po 1 Din — ima napredaj trenica Ferle Janko, Svibno, p. Rače pri Zid. mostu. (1)

Za pomladno sezono!

Ročne torbice, najnovije oblike, potni kovčki v vsaki velikosti, nahrbtniki, športni pasovi, nogometne žoge itd. Velika izbira po najnižji ceni. Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13.

TEL. 2951
DRVA PREMOG
 IV. SCHUM
 DOLENJSKA CESTA

Izredna prilika!

Umetno sušeni parketni odpadki poceni pri F. Verčnik, Masarykova 23. 1

Moške štofe
 velika izbira, najceneje Gorlekar, Sv. Petra c. 29.

Vrtnice, nizke, holandske
 novejših vrst in barv, 10 komadov 60 Din (10 nageljevih sadik zastoj). — Visoke dveletne komad 15, piezalk vseh barv 6, poljante 6, clematis 30, vrtnice hortenzije 5, mahonije 3, mesečne jagode 50 sadik 20 Din itd. — razposilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor. (r)

Službe izsejo

Trgovski pomočnik
 verziran v vseh strokah trgovine — isče mesto. Cenjene ponudbe upr. »Slovenca« pod »Mlajša moč« št. 5026. (a)

Perfektna kuharica
 isče službo pri eni ali dveh starejših osebah za vsa dela. Ponudbe pod »Perfektna« upr. »Slovenca« št. 5036. (a)

Denar imate!
 Dam obrtni list za trgovino, zmožen voditi isto. Ne bojim se dela. Sem samski, skromen in pošten. Dapise v upr. »Sl.« pod »Delal bom za vas« št. 5016. (a)

Trechcoat
 vetrne suknjice, novosti za športne obleke — nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. (1)

Najboljši trboveljski premog
 brez prahu
koks, suha drva
L. Pogačnik
 Bohoričeva 5 Telefon 20-55

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dobrega soproga, očeta, brata, starega očeta, strica in tasta, gospoda

Antona Šramla
 fin. uradnika v p.
 se najiskrenejše zahvaljujemo za vse izraze sočutja. Toplo in iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste mu prinesli toliko vencev in cvetja in ga spremili na njegovi zadnji poti. Prav posebno zahvalo smo dolžni gg. zastopnikom »Jadranske straže« in društvu »Soča«.

V tih in trajen spomin nam ostane sočustvovanje, ki smo ga bili deležni.
 Ljubljana, dne 30. marca 1937.

Zalujoči ostali.

la med

cvetlični, trčen, zajamčeno čist, 10 kg 130 Din, 30 kg 330 Din — franško vozovna — razposilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Cepijene trte

laski rizling na Goethe, odlične kakovosti — oddaja Josip Črešnar, trsničar, Malahorna, Oplotnica. (1)

Krompir

vsakovrsten, od 65 para za kilogram, dobavi Riegler, Pragersko. (1)

VINA

iz Centralne vinarne v Ljubljani

bodo zadovoljila Vaše pvice najbolj!
 TELEFON ŠTEV. 25-73

Moško perilo za pomlad
 v ogromni izbiri po najnižjih tovarniških cenah se dobi pri »Kreko«, Tavčarjeva ulica 2. (1)

Cepijene trte

na ameriški podlagi, enoletne, Muscat Kraljica vinograda, Muscat sopr. Mathias Jovana, Kraljica Jellaveta — trvdke Hirsč Vladislav in drug. Subotica — ima na zalogi Sever & Komp., Ljubljana — in stane posamezna trta od navedenih sort 5 Din. (1)

Kolesa

nemških znamk od 550 dinarjev naprej se dobe v največji izbiri v Novi trgovini, Tyrševa 35. (1)

Lesena lopa
 6 x 6 m, z opako pokriti, napredaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5014. (1)

Volna, svila, bombaž
 stalno v bogati izbiri vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Kari Prelog, Ljubljana, Židovska ul. in Stari trg

Auto-motor

Ca koles hitro dalec prihi, moraš avto si kupiti. Vse bi delal rad. — motorjem! Gled. jaz a njim že davno orjem!

Motorno kolo
 BSA, 350 ccm, OHV, dobro ohranjeno, ugodno prodaja Anton Znidar, Vel. Mengeš 31. (f)

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur predisk in monogrami hitro izvrši Matek & Miček, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (1)

Glasba

Lepo godbe glas gre v devalo vas — pa še ti si kupi »pompardon in bass«.

Gramofonske plošče

slovenske pesni, harmonika, plesni in filmski šlagerji samo po Din 30! Vzamemo v račun tudi stare plošče!

Stanovanja

Od Ljubljane pa do Kranja točen isček stanovanja, le takoj ne insetiraj!

Stanovanje

treh sob s pritliklinami — oddamo takoj ali s 1. majem na Poljanski cesti 12, I. nadstr. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam z majem. Vprašati: Kolodvorska 18, pri hišniku od 2 do 4. (c)

Enosobno stanovanje

oddam, Rožna dolina cesta VI. št. 4. (c)

Enosobno stanovanje

manjzadno, oddam 1. maja na Bleiweisovi cesti 9. Informacije: II. nadstropje, levo. (c)

Dvosobno stanovanje

s pritliklinami, novo prebrskano in preprekano — oddam poštini stranik. — Istotam se odda lepa opremljena soba, strogo separiran vhod, boljšemu gospodu. Florjanska 31-1.

SOBE

Vaj bo zima, naj bo leto, hčica imaš najeto, pač za to, st. dinarjev, na si v miru — brez vharjer

Sostanovalko

sprejemem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5015. (s)

Dve prazni sobi

oddam v Metelkovi ul. 13.

Denar

Denar — sveta eladar, le plačaj par oglaos, pa kmalu elatit basos nastje tebi tur.

Ai. Planinšek, Ljubljana

Beethovnova 14/1, telefon 35-10, v novči vloge vseh denarnih zavodov najkulantneje takoj v gotovini in daje informacije brezplačno. (d)

Posojila dajemo

državnim in privatnim namščencem v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih Hermes. Informacije: Tavčarjeva 2. (d)

Vnajem

Rad — na svoje — bi začel, toda, kjer te stanovanje? Če poledat se v najem — pa je rešeno uprašanje

Tovarniško poslopje

z vodnim pogonom 90 KS, poleg električnega daljnoveoda Velenje, v bližini Ljubljane, oddaljeno 2 km od postaje, se odda v najem, oziroma isče kompanijona za ustanovitev industrije. — Interesenti pošljite ponudbe upr. »Slov.« pod značko »Nova industrija« št. 4882, n

V najem dam

trgovski lokal z inventarjem in stanovanjem, takoj, v sredini trga. — Stefi Golobova, Vransko.

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah

A. KAJFEZ
 urar
 Ljubljana, Miklošičeva 14

Vinski kamen

in sušene drože kupuje A. Resman K. D., Zagreb, Illica 223. (k)

Železen rezervoar

od 2 do 4000 litrov — in pisarniško omaro z rolojem — kupim. »Lustra«, Ljubljana, Gosposvetska št. 8. (k)

Poverstva

Posvetila dela ti skrbil, Opila tejo kupca brž dobi, A če v skrbih si za denar, bodi hiša kupil gospodar!

V Brežicah

in okolič se napreda, hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemovega veleposvestva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno, obraženi posredovalec, Cesta 29. oktobra 6, telefon 37-33 — ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni čenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Tržič

Praznik katoliških organizacij je že od nekdaj pri nas sv. Jožef Saj nosi tega svetnika ime tudi vodilno tržiško prosvetno društvo. Lepo so zlasti letos izpovedale vse katoliške organizacije, da hočejo biti v otroškem razmerju do Boga in v sinovskem do domovine. Pri šesti sv. maši na grič sv. Jožefa so pa stopali v velikih in urejenih vrstah ob zvokih domače godbe. Korakali so osiveli katoliški prosvetarji in vrste mladine so upravičeno vzbujale upe za bodočnost. Zvečer je bila v dvorani gimnastična akademija z 19 točkami in še z nekaterimi izrednostmi za nameček. Zadonela je mogočna pesem, ki je prosila Boga, da naj bodo vse naše organizacije v varstvu božjega blagoslova, v številnih simboličnih vajah je pa mladina z gibi kar objemala domovino in slovenski narod. Beseda g. kaplana Zaleta je vžigala k pravemu življenju, nabitno polna dvorana gledalcev je glasno potrdila prizadevanje mladine, ki pod katoliško zastavo nikdar ne klone. Nastopili so tudi naši mladi moške, katerih navezanost na gimnastiko je bila pred leti nasilno ukinjena, a z mladostnim poletom so pokazali mladini, kako gibčna so bila že pred leti zdrava telesa z zdravim, katoliškim duhom. Kdor je lepo akademijo gledal, je moral priti do sklepa, da imajo organizacije s takim duhom in delom bodočnost. Bog naj to bodočnost poživlja!

Na svoj god je umrla devetletna hčerka našega g. župana Majeršiča Jožefa. V svoji težki bolezni je nešteto krat vprašala, kdaj bo njen godovni dan in že v jutru tega dneva je bila sprejeta med nebeske angelčke. Ljubko deklico je poznal ves Tržič, saj ni iz oddaljenega dela mesta hodila samo v šolo, ampak kar redno vsak dan tudi k sv. maši in sv. obhajilu. Pogreb v nedeljo je bil naravnost veličasten. Prihitele je vsa šolska mladina osnovne šole, cerkvena godba in preštevilni prijatelji našega g. župana, da so truplo vzorne deklice spremili k večnemu počitku. Ko je na pokopališču občuteno zapela šolska mladina in ko se je mala součenka Vidmarjeva poslovila s prisrčnimi besedami od vzorne Pepce, ni ostalo suho nobeno oko. Preostalim naše sožalje!

Največja prireditelj našemu mestu bo letos ob 40-letnem jubileju našega prosvetnega društva sv. Jožefa in še drugih katoliških organizacij. Prireditelj se vrši v velikem obsegu 19. in 20. junija, na kar razna domača in sosednja društva že sedaj opozarjamo.

Fram

Ob sklepu kmetsko nadaljevalne šole so priredili učenci povčen izlet v St. Janž na Dravskem polju, kjer so si ogledali vzorne gospodarske naprave na veleposvestu g. Ormiga. Upravitelju veleposvesta g. Ureku se vodstvo kmetsko nadaljevalne šole lepo zahvaljuje za strokovno razkazovanje in gostoljubnost.

Dramo Sin je uprizorilo »Katoliško prosvetno društvo Slomšek« v velikim uspehom. Posebna za sluga na uspehu pripada režiserju g. B. Čehu, učitelju v Framu, ki je vežbal igralce. Želimo, da bi ga še večkrat videli v krogu naših igralcev pri delu za pospeševanje katoliške prosvete.

Zahvala

Prisrčna hvala vsem, ki so nam ob izgubi našega dobrega soproga in očeta

Antona Seliškega

izrekli tolažilno sožalje, podarili krasne vence ter spremili pokojnika na njegovi zadnji poti do groba.

Celje, dne 31. marca 1937.

Zalujoči ostali.

Ivan Sotošek

vlakovodja drž. žel. v pokoju

po dolgem, mučnem trpljenju dne 30. marca 1937 ob petih zjutraj.

Pogreb bo v četrtek, dne 1. aprila 1937 ob dveh iz mrtniške veže splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 30. marca 1937.

Zalujoči: Marija, soproga,

g. Stanko, Ana, prof. Janko in Milica, otroci.

JANEZ KUNAVER

ZLATOMAŠNIK

v torek, dne 30. marca 1937 ob pol desetih dopoldne v bolnišnici.

Pogreb bo v četrtek ob 10. uri iz župnijske cerkve v Vodicah na župnijsko pokopališče v Vodicah.

ZALUJOČE SOLSKE SESTRE, REPNIJE